

FISAE Newsletter

533

03.01.2026

Liebe Exlibrisfreunde

Willkommen im neuen Jahr mit Erwartungen und Unsicherheit! Einer der interessanten und gefragten Exlibriskünstler ist der in Prag geborene und in Berlin gestorbene böhmische Emil Orlik, mit dem sich Heinrich Scheffer viele Jahre beschäftigt hat mit Ausstellungen und Publikationen. Hier eine kleine Auswahl.

So wie ich meiner Bibliothek der Exlibrislitteratur entnehmen kann, gehört Italien zu den Ländern mit einer ansehnlichen Anzahl von Veröffentlichungen jeder Art und Größe. Von den zahlreichen kleinformatigen Heften des Mario de Filippis bis zu mehrbändigen Werken im A4 Format. So auch das in diesem FISEA Newsletter präsentierte großformatige Buch „Gabriele D’Annunzio“.

Anthony Pincott: Dominic Winter Auctions versteigert am 28. Januar 2026 Exlibris

Dear ex libris enthusiasts,

Welcome to the new year, filled with expectations and uncertainty! One of the most interesting and sought-after bookplate artists is Emil Orlik, a Bohemian artist born in Prague who died in Berlin. Heinrich Scheffer dedicated many years to his work, documenting his exhibitions and publishing his work. Here is a small selection.

As far as I can tell from my library of ex libris literature, Italy is among the countries with a considerable number of publications of every type and size. From the numerous small-format booklets by Mario de Filippis to multi-volume works in A4 format. This also applies to the large-format book "Gabriele D'Annunzio" presented in this FISEA Newsletter.

Anthony Pincott: Dominic Winter Auctions will have bookplates in their sale on 28 January 2026.

Chers passionnés d'ex-libris,

Bienvenue dans cette nouvelle année, pleine d'espoir et d'incertitudes ! Emil Orlik, artiste bohémien né à Prague et décédé à Berlin, est l'un des artistes d'ex-libris les plus intéressants et les plus recherchés. Heinrich Scheffer a consacré de nombreuses années à son œuvre, documentant ses expositions et publiant ses travaux. En voici une petite sélection.

D'après ma bibliothèque d'ex-libris, l'Italie compte parmi les pays possédant un nombre considérable de publications de tous types et de tous formats. Des nombreux livrets de petit format de Mario de Filippis aux ouvrages en plusieurs volumes au format A4, en passant par

le livre grand format « Gabriele D'Annunzio » présenté dans ce bulletin de la FISEA, on trouve de tout.

Cari appassionati di ex libris,

Benvenuti al nuovo anno, pieno di aspettative e incertezze! Uno degli artisti di ex libris più interessanti e ricercati è Emil Orlik, artista boemo nato a Praga e morto a Berlino. Heinrich Scheffer dedicò molti anni alla sua opera, documentando le sue mostre e pubblicando le sue opere. Eccone una piccola selezione.

Per quanto ne so dalla mia biblioteca di ex libris, l'Italia è tra i paesi con un numero considerevole di pubblicazioni di ogni genere e formato. Dai numerosi opuscoli di piccolo formato di Mario de Filippis alle opere in più volumi in formato A4. Questo vale anche per il libro di grande formato "Gabriele D'Annunzio" presentato in questa newsletter FISEA.

Estimados entusiastas de los ex libris:

¡Bienvenidos al nuevo año, lleno de expectativas e incertidumbre! Uno de los artistas de ex libris más interesantes y solicitados es Emil Orlik, artista bohemio nacido en Praga y fallecido en Berlín. Heinrich Scheffer dedicó muchos años a su obra, documentando sus exposiciones y publicándola. Aquí presentamos una pequeña selección.

Según mi biblioteca de literatura ex libris, Italia se encuentra entre los países con un número considerable de publicaciones de todo tipo y tamaño. Desde los numerosos folletos de pequeño formato de Mario de Filippis hasta obras de varios volúmenes en formato A4. Esto también aplica al libro de gran formato "Gabriele D'Annunzio", presentado en este boletín de FISEA.

Drodzy miłośnicy ex librisu,

Witamy w nowym roku, pełnym oczekiwań i niepewności! Jednym z najciekawszych i najbardziej poszukiwanych artystów tworzących ekslibrisy jest Emil Orlik, czeski artysta urodzony w Pradze, który zmarł w Berlinie. Heinrich Scheffer poświęcił wiele lat swojej twórczości, dokumentując wystawy i publikując swoje prace. Oto mały wybór.

Z tego, co wiem z mojej biblioteki literatury poświęconej ex librisowi, Włochy należą do krajów o znacznej liczbie publikacji wszelkiego rodzaju i formatu. Od licznych broszurek w małym formacie autorstwa Maria de Filippisa po wielotomowe dzieła w formacie A4. Dotyczy to również książki w dużym formacie „Gabriele D'Annunzio” prezentowanej w niniejszym biuletynie FISEA.

Шановні ентузіасти екслібрису,

Вітаємо з новим роком, сповненим очікувань та невизначеності! Одним із найцікавіших та найпопулярніших художників екслібрисів є Еміль Орлік, богемський художник, який народився у Празі та помер у Берліні. Генріх Шеффер присвятив багато років своїй творчості, документуючи свої виставки та публікуючи свої роботи. Ось невелика добірка.

Наскільки я можу судити з моєї бібліотеки екслібрисної літератури, Італія належить до країн зі значною кількістю публікацій усіх типів та розмірів. Від численних брошур малого формату Маріо де Філіппіса до багатотомних творів формату А4. Це також стосується книги великого формату «Габріеле Д'Аннунціо», представленої в цьому інформаційному бюлетені FISEA.

Дорогие любители экслибриса!

Добро пожаловать в новый год, полный ожиданий и неопределенности! Одним из самых интересных и востребованных художников-экслибрисов является Эмиль Орлик, чешский художник, родившийся в Праге и умерший в Берлине. Генрих Шеффер посвятил много лет своему творчеству, документируя свои выставки и публикуя работы. Вот небольшая подборка.

Насколько я могу судить по своей библиотеке литературы по экслибрису, Италия входит в число стран, где представлено значительное количество изданий всех видов и форматов. От многочисленных брошюр небольшого формата Марио де Филипписа до многотомных изданий формата А4. Это относится и к книге большого формата «Габриэле Д'Аннунцио», представленной в этом выпуске FISEA.

親愛的藏書票愛好者們：

歡迎來到充滿期待與未知的新年！最有趣、最受歡迎的藏書票藝術家之一是埃米爾·奧爾利克，這位出生於布拉格、逝世於柏林的波西米亞藝術家。海因里希·舍費爾多年來致力於研究他的作品，記錄他的展覽並出版他的作品。以下是部分精選作品。

就我所收藏的藏書票文獻而言，義大利是藏書票數量相當可觀的國家之一，各種類型和尺寸的藏書票應有盡有。從馬裡奧·德·菲利皮斯的眾多小開本小冊子到A4開本的多卷本著作，不一而足。本期FISEA通訊中介紹的大開本書籍《加布里埃萊鄧南遮》也是如此。

藏書票愛好家の皆様

期待と不安に満ちた新年へようこそ！蔵書票制作において最も興味深く、人気のあるアーティストの一人が、プラハ生まれでベルリンで亡くなったボヘミア出身のアーティスト、エミール・オルリックです。ハインリヒ・シェッファーは長年にわたりオルリックの作品制作に尽力し、展覧会の記録や作品の出版に尽力しました。ここでは、その作品の中からいくつかをご紹介します

私の蔵書票所蔵から判断するに、イタリアはあらゆる種類と規模の出版物が数多く存在する国の一つです。マリオ・デ・フィリッピスによる多数の小型冊子から、A4判の多巻本まで、多種多様な出版物が揃っています。このFISEAニュースレターでご紹介する大型本「ガブリエーレ・ダンヌンツィオ」も例外ではありません。

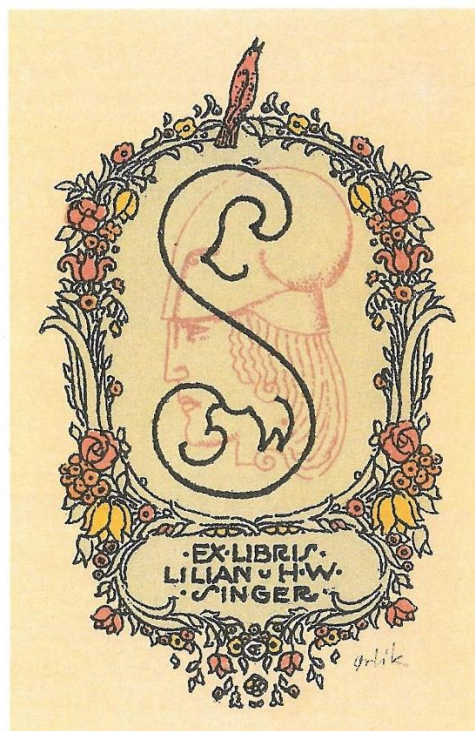
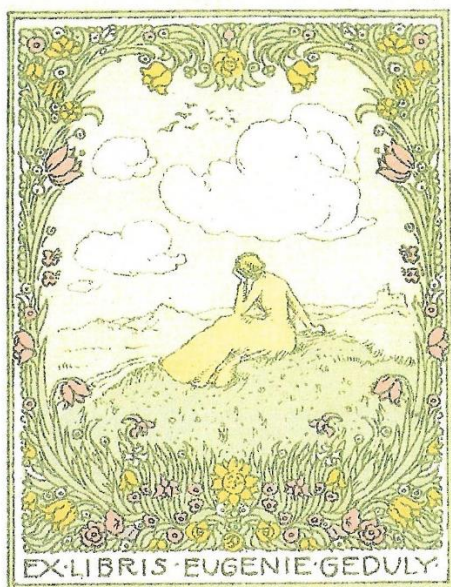
Emil Orlik

Emil Orlik wurde am 21. Juli 1870 in Prag geboren. Und starb am 28. September 1932 in Berlin. Er war ein böhmischer Maler, Grafiker, Fotograf, Medailleur und Kunsthandwerker.

Nach dem Abitur 1889 in Prag studierte er von 1889 bis 1893 an der privaten Malschule Heinrich Knirrs in München und an der Akademie der Bildenden Künste München. 1894 kehrte er nach Prag zurück, wo er sich 1897 endgültig mit einem eigenen Atelier etablierte.

Entscheidend für seine weitere künstlerische Entwicklung wurde eine Ostasienreise nach Japan von 1900 bis 1901. 1904 zog er nach Wien um. Er war von 1899 bis 1905 Mitglied der Wiener Secession. Nach 1905 wurde Emil Orlik Vorstandsmitglied im Deutschen Künstlerbund. 1905 erhielt Orlik einen Ruf nach Berlin als Professor an der Unterrichtsanstalt des Kunstgewerbemuseums Berlin (ab 1924 Vereinigte Staatsschulen für Freie und Angewandte Kunst). Ab 1906 war Orlik Mitglied der Berliner Secession und beteiligte sich an deren Ausstellungen.

Von 1922 bis zu seinem Tod war er Mitglied der Preußischen Akademie der Künste. Berlin blieb bis zu Orliks Tod sein Wohnort, von dort aus unternahm er fast jährlich Reisen nach Südeuropa, Frankreich und in die Schweiz. Im Jahr 1912 folgte die zweite, ausgedehnte Asienreise, die ihn durch China, Korea und Japan führte. Er starb am 28. September 1932 in Berlin.

Emil Orlik was born on July 21, 1870, in Prague and died on September 28, 1932, in Berlin. He was a Bohemian painter, graphic artist, photographer, medalist, and craftsman.

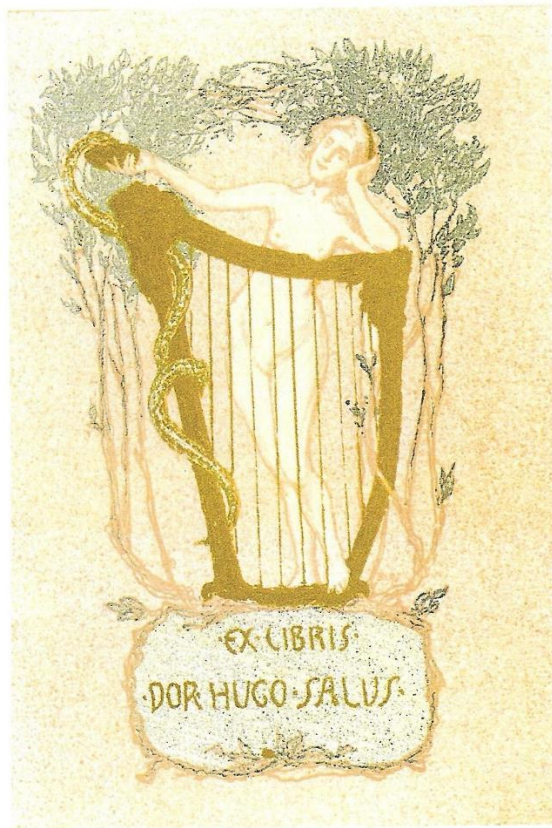
After graduating from high school in Prague in 1889, he studied from 1889 to 1893 at Heinrich Knirr's private painting school in Munich and at the Academy of Fine Arts Munich. In 1894, he returned to Prague, where he finally established his own studio in 1897.

A trip to Japan from 1900 to 1901 proved decisive for his further artistic development. In 1904, he moved to Vienna. He was a member of the Vienna Secession from 1899 to 1905. After 1905, Emil Orlik became a board member of the German Artists' Association. In 1905, Orlik accepted a professorship at the teaching institute of the Berlin Museum of Decorative Arts (later the United State Schools for Fine and Applied Arts, established in 1924). From 1906, Orlik was a member of the Berlin Secession and participated in its exhibitions.

From 1922 until his death, he was a member of the Prussian Academy of Arts. Berlin remained his home until his death, and from there he undertook almost annual trips to Southern Europe, France, and Switzerland. In 1912, he embarked on his second extensive tour of Asia, which took him through China, Korea, and Japan. He died in Berlin on September 28, 1932.

Emil Orlik se narodil 21. července 1870 v Praze a zemřel 28. září 1932 v Berlíně. Byl to český malíř, grafik, fotograf, medailér a řemeslník.

Po absolvování gymnázia v Praze v roce 1889 studoval v letech 1889 až 1893 na soukromé malířské škole Heinricha Knirra v Mnichově a na Akademii výtvarných umění v Mnichově. V roce 1894 se vrátil do Prahy, kde si v roce 1897 konečně založil vlastní ateliér.

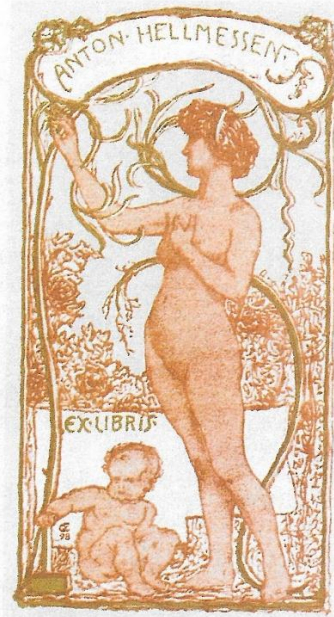
Cesta do Japonska v letech 1900 až 1901 se ukázala jako rozhodující pro jeho další umělecký rozvoj. V roce 1904 se přestěhoval do Vídně. V letech 1899 až 1905 byl členem Vídeňské secese. Po roce 1905 se Emil Orlik stal členem správní rady Německého svazu umělců. V roce 1905 Orlik přijal profesuru na pedagogickém institutu Berlínského muzea dekorativního umění (později Spojených států pro výtvarné a užité umění, založených v roce 1924). Od roku 1906 byl Orlik členem Berlínské secese a účastnil se jejích výstav.

Od roku 1922 až do své smrti byl členem Pruské akademie umění. Berlín zůstal jeho domovem až do jeho smrti a odtud podnikal téměř každoroční cesty do jižní Evropy, Francie a Švýcarska. V roce 1912 se vydal na svou druhou rozsáhlou cestu po Asii, která ho zavedla přes Čínu, Koreu a Japonsko. Zemřel v Berlíně 28. září 1932.

エミール・オルリックは1870年7月21日にプラハで生まれ、1932年9月28日にベルリンで亡くなりました。彼はボヘミア出身の画家、版画家、写真家、メダル製作者、そして職人でした。

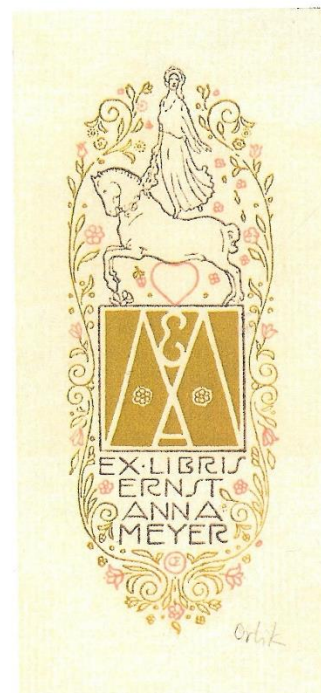
1889年にプラハの高等学校を卒業した後、1889年から1893年までミュンヘンのハインリヒ・クニールの私立絵画学校とミュンヘン美術アカデミーで学びました。1894年にプラハに戻り、1897年に自身のスタジオを設立しました。

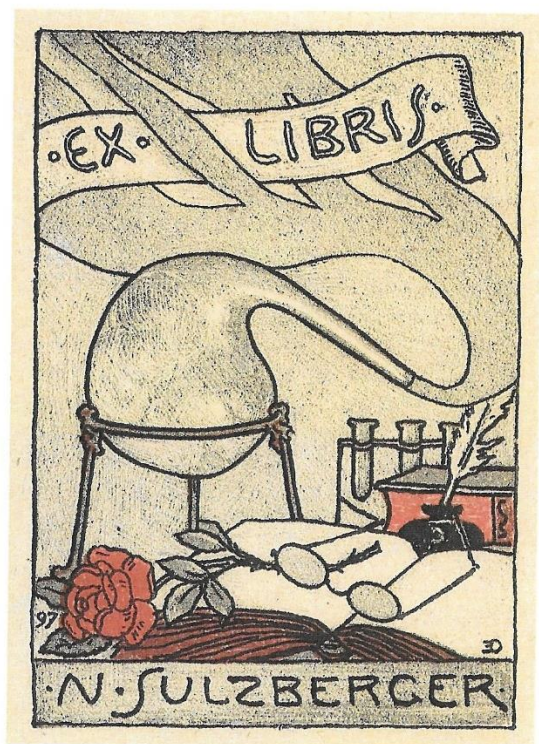
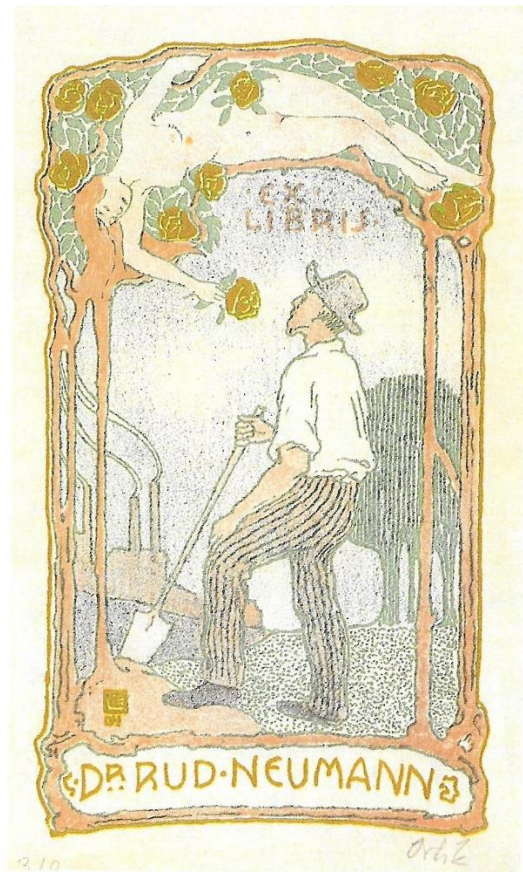
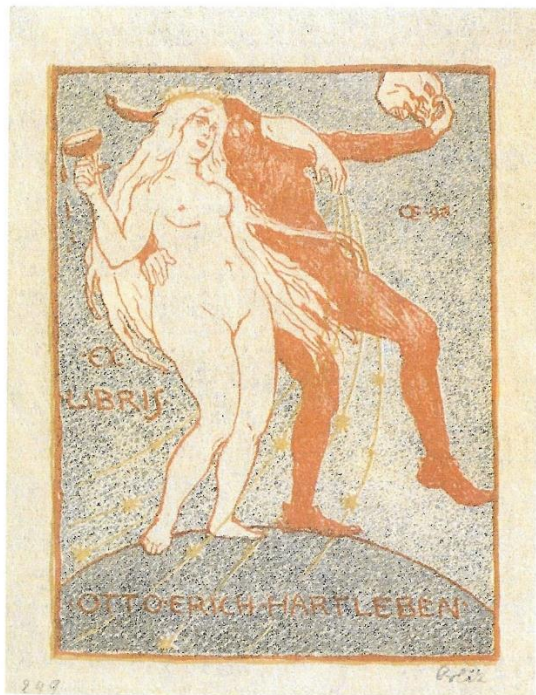
1900年から1901年にかけての日本旅行は、彼の芸術的発展にとって決定的な出来事となりました。1904年にウィーンに移り、1899年から1905年までウィーン分離派の会員でした。1905年以降、エミール・オルリックはドイツ芸術家協会の役員に就任しました。1905年、オルリックはベ

ルリン装飾美術館（後の1924年設立の合衆国美術応用美術学校）の教育機関の教授に就任した。1906年からはベルリン分離派の会員となり、同会の展覧会に参加した。

1922年から亡くなるまで、プロイセン美術アカデミーの会員であった。亡くなるまでベルリンに住み、そこからほぼ毎年、南ヨーロッパ、フランス、スイスを旅した。1912年には、中国、韓国、日本を巡る二度目のアジア旅行に出発した。1932年9月28日、ベルリンで死去した。

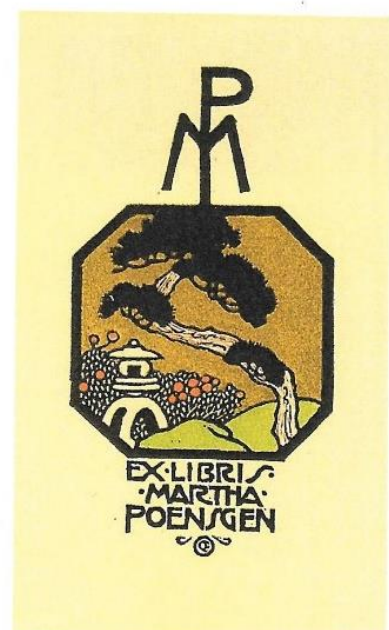
Exlibris Christian Morgenstern,
Lithographie, 9,3 x 7 cm, 1898

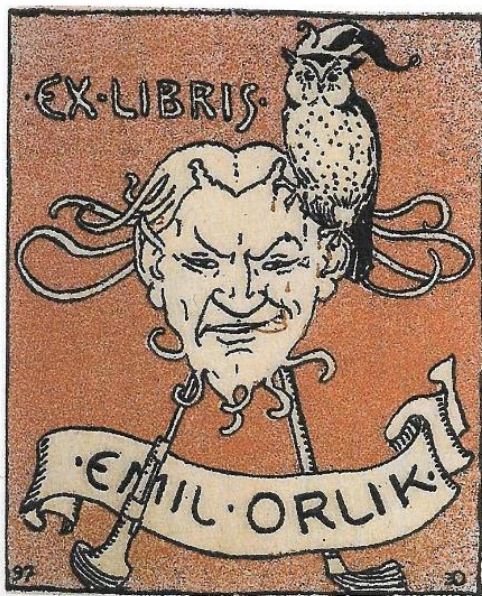
Exlibris Dr. Rudolf Neumann,
Lithographie, 12 x 6,9 cm, 1901

Exlibris Emil Orlik, Nô-Tänzer,
Lithographie, 8,7 x 6,3 cm, 1902

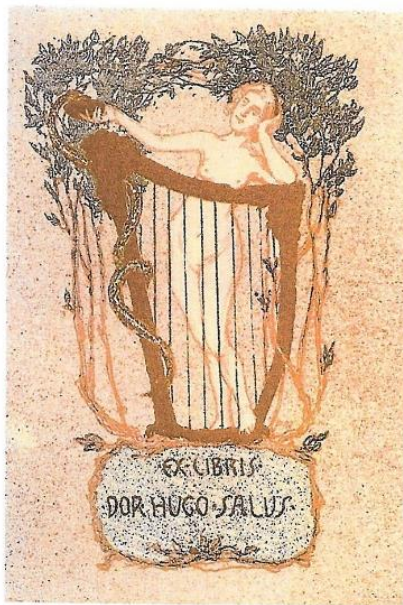
Exlibris Martha Poensgen,
Radierung, 12,3 x 7 cm, 1906

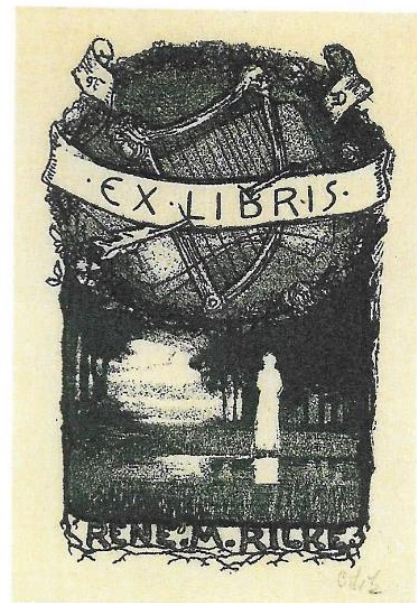
*Exlibris Emil Orlik, Lithographie,
8,6 x 7 cm, 1897*

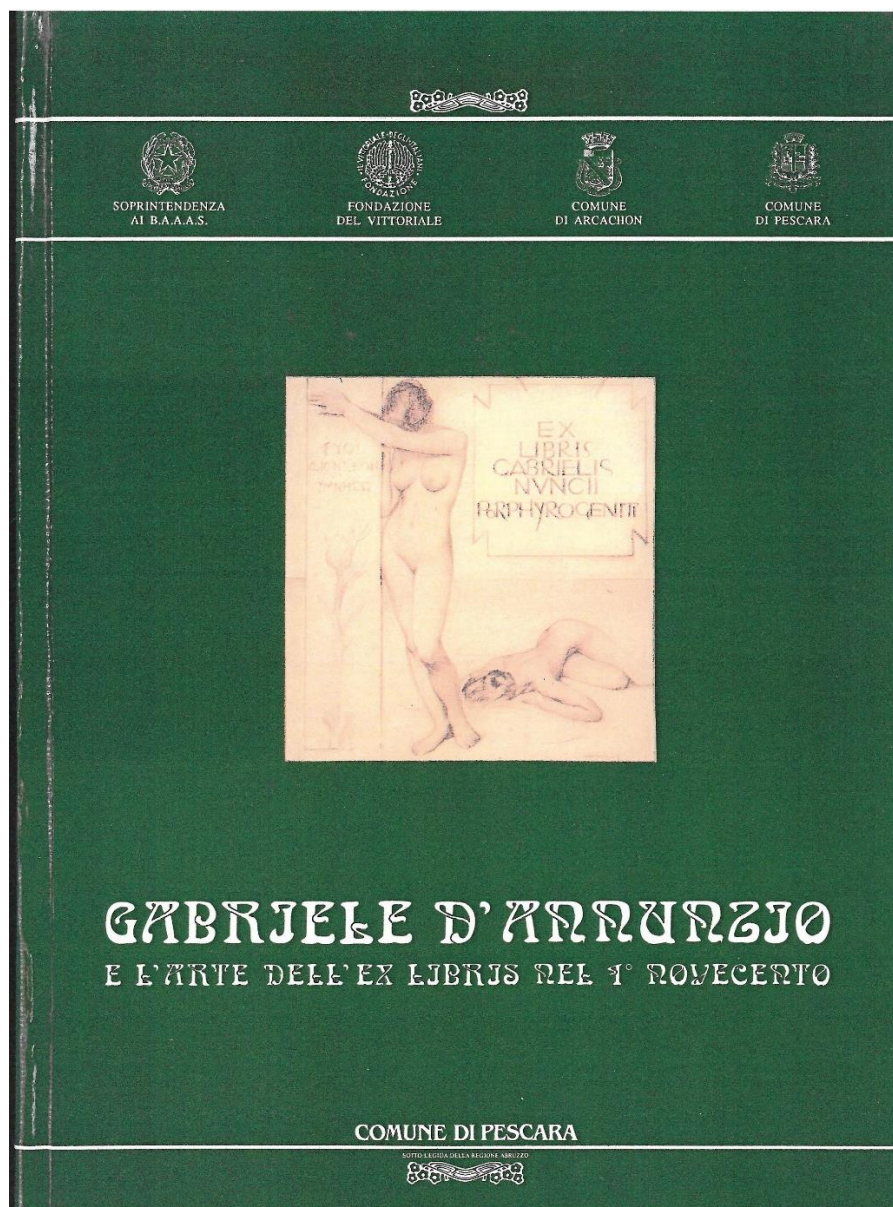
*Exlibris Hugo Orlik, Lithographie,
9,4 x 6,2 cm, 1897*

*Exlibris Hugo Salus, Lithographie,
11,5 x 7 cm, 1897*

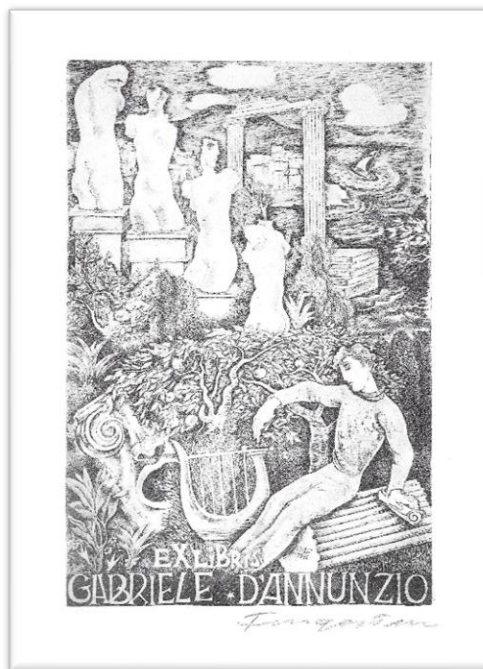

*Exlibris René M. Rilke, Lithographie,
8,8 x 5,8 cm, 1897*

Gabriele D'Annunzio
E L'Arte dell' Ex Libris nel 1° Novecento
Sotto L'Egida della Regione Abruzzo
Comune di Pescara, 416 Pagina, 31 x 22 cm, hard cover

Enti organizzatori: Comune di Pescara - Assessorato alla cultura, Soprintendenza per i beni Ambientali Arhitekttonici Artistici Storici per l'Abruzzo, Comune di Arcachon, Fondazione Vittoriale / Coordinatore: Giustino Patricelli / Catalogo Nicola De Pasquale / Cratori Mostra Elena Ledda e Giuseppe Cauti / Allestimento Mostra Cesare Circeo - Gianuigi Del Fra - Tiziana Valente / Ricerca Iconografica e Compilazione Schede Anna Maria Disetori - Andrea Ciavolich - Remo Palmirani - Giuseppe Mirabella - Egisto Bragaglia - Giuseppe Cauti / Impaginazione e Ideazione Grafica Proposte snc - Pescara / Stampa Tipolitografia SIGRAF – Pescara.

Fecit Michel Fingesten

Gli Enti promotori e curatori esprimono profonda gratitudine al collezionismo internazionale, che, con prestiti e contributi iconografici e di ricerca, ha reso possibile la manifestazione, ricordando in particolare, la preziosa collaborazione di :

Die Förderer und Kuratoren danken der internationalen Sammlerbewegung zutiefst, die mit ikonografischen und forschungsbezogenen Leihgaben und Beiträgen die Veranstaltung ermöglicht hat, und erinnern insbesondere an die hochgelobte Zusammenarbeit mit:

The promoting and curating bodies express their deep gratitude to the international collecting movement, which, with iconographic and research loans and contributions, has made the event possible, recalling in particular the prestigious collaboration of:

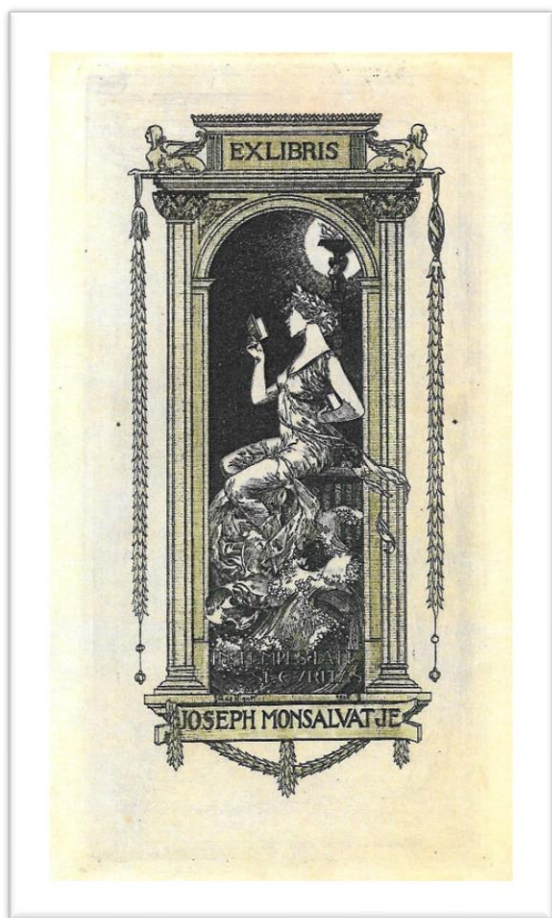
Les organismes de promotion et de conservation expriment leur profonde gratitude au mouvement international de collectionnisme qui, grâce à ses prêts et contributions iconographiques et de recherche, a rendu cet événement possible, et rappellent en particulier la prestigieuse collaboration de :

Artur Mario da Mota Miranda, Jan Rhebergen, Johan Souverein, Vilem Stransky, Ichigoro Uchida, Carlo Chiesa, Edoarda ed Enrico Mantero, Rosario Grilli.

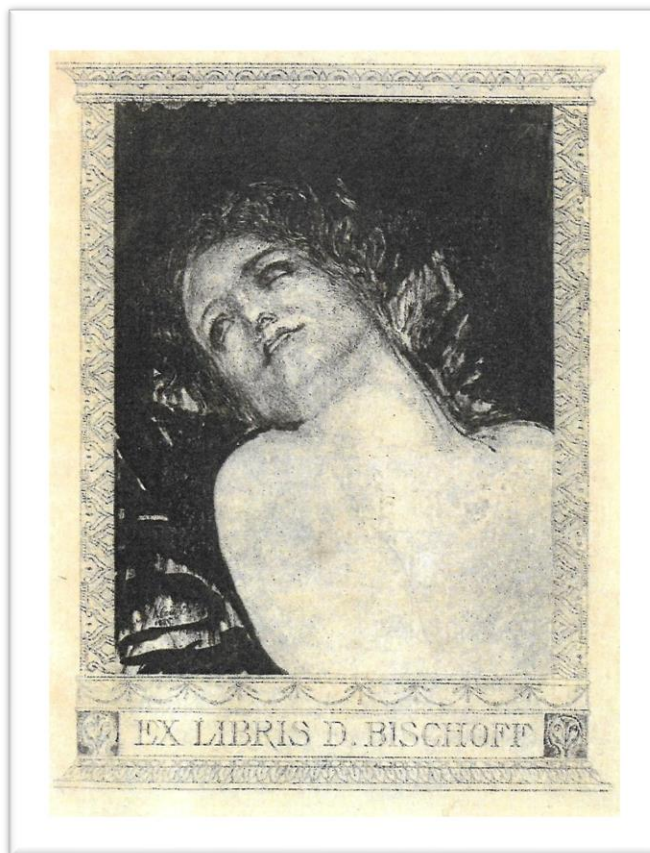
Ecco le parole introduttive del testo di Vito Salierno:

"Gabriele D'Annunzio e l'Ex libris.

Le prime esperienze artistiche di Gabriele D'Annunzio non furono poetiche, ma piuttosto pittoriche. A quindici anni, nel 1878, disegnava, dipingeva e creava acquerelli; si interessava di musica e componeva poesie. Faceva quello che fanno tutti i giovani artisti prima di trovare la propria strada.

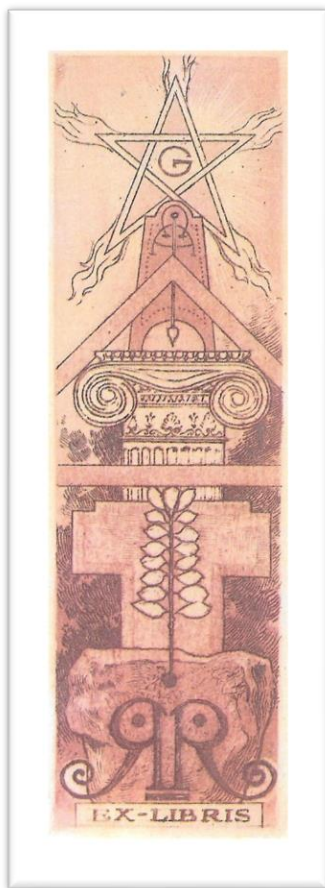
Fecit Alexandre de Riquer

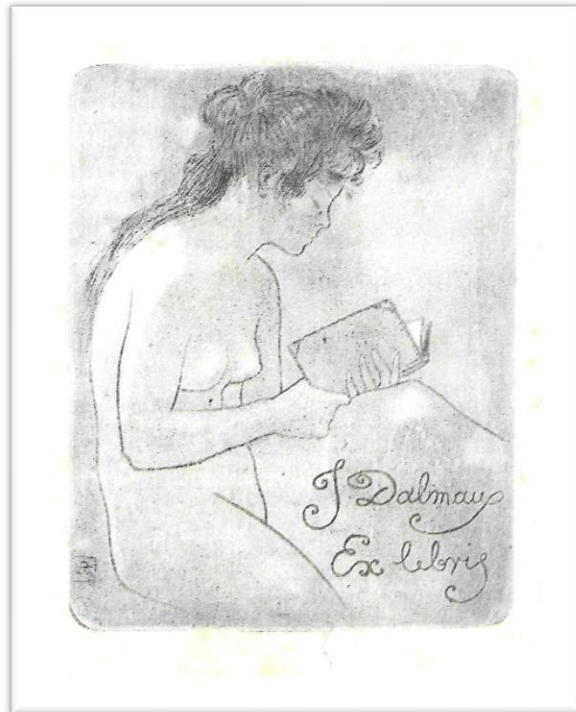
Fecit Max Klinger

Nei suoi scritti, ricordava il suo incontro con Ichetti, le ore trascorse nei corsi di pittura paesaggistica e il tempo dedicato a un dipinto a olio in una lettera a Lalla datata 4 maggio 1881.

D'Annunzio non divenne né pittore né musicista, sebbene la sua sensibilità gli permettesse di essere entrambi. Innumerevoli riferimenti alle opere d'arte – dipinti, statue, opere architettoniche – si trovano in tutti i suoi scritti. Nonostante le numerose annotazioni interpretative e storiografiche, non ci aiutano a comprendere l'arte; al contrario: Il confronto con l'arte e i suoi scritti ci aiutano a comprendere Gabriele d'Annunzio. Si potrebbe aggiungere che il clima di quegli anni a cavallo tra Ottocento e Novecento rendeva questo ruolo apparentemente incerto; d'Annunzio e i pittori dell'epoca, come la società stessa, erano alla ricerca di una propria identità. Da qui i conflitti e gli impulsi incoerenti per le arti visive, che d'Annunzio esprimeva al meglio nell'impaginazione. Non è necessario schierarsi né con i sostenitori né con i critici del libro "estetico" per comprendere quanto sia stato importante il ruolo di d'Annunzio nella rinascita del bel libro. "

Fecit Louis B.J. Titz

Fecit Armand Rassemfosse

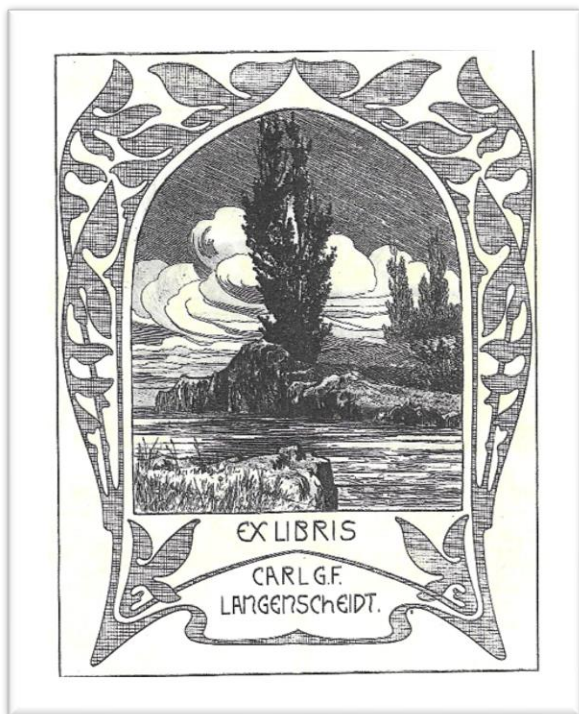
Hier die einleitenden Worte des Textes von Vito Salierno:

„Gabriele D’Annunzio und das Ex Libris.

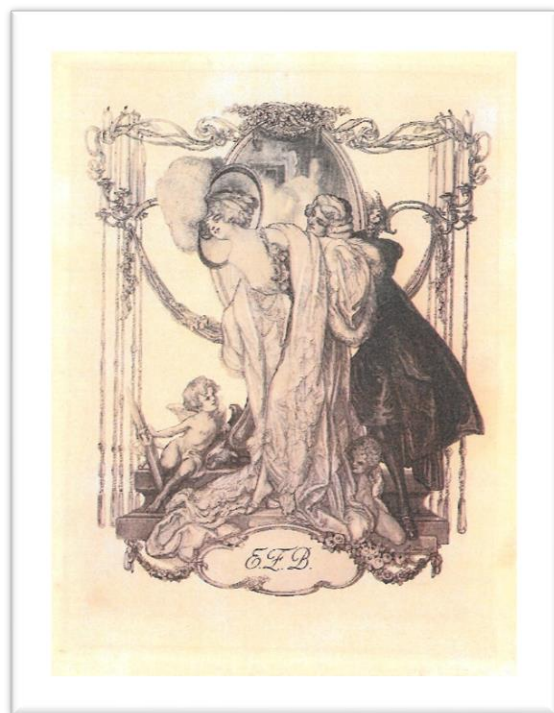
Gabriele d’Annunzios erste künstlerische Erfahrungen waren nicht poetischer, sondern malerischer Natur. Mit fünfzehn Jahren, im Jahr 1878, zeichnete, malte und aquarellierte er; er interessierte sich für Musik und komponierte Gedichte. Er tat, was alle jungen Künstler tun, bevor sie ihren Weg finden.

In seinen Schriften erinnerte er sich selbst an seine Bekanntschaft mit Ichetti, die Stunden im Landschaftsmalereiunterricht und die Zeit, die er in einem Brief an Lalla vom 4. Mai 1881 einem Ölgemälde widmete.

D’Annunzio wurde weder Maler noch Musiker, obwohl er von seinem Feingefühl her beides war. In all seinen Schriften finden sich unzählige Bezüge zu Kunstwerken: Gemälde, Statuen, architektonische Werke – trotz der zahlreichen interpretativen und historiografischen Anmerkungen helfen sie uns nicht, Kunst zu verstehen; im Gegenteil: Die Auseinandersetzung mit Kunst und seine Schriften helfen uns, Gabriele d’Annunzio zu verstehen. Man könnte hinzufügen, dass das Klima jener Jahre zwischen dem 19. und 20. Jahrhundert diese Rolle unsicher erscheinen ließ; d’Annunzio und die Maler jener Zeit suchten, wie die Gesellschaft selbst, nach ihrer Identität. Daher rühren die Konflikte und die uneinheitlichen Impulse für die bildende Kunst, die d’Annunzio am besten in der Seitengestaltung zum Aus-

Fecit Hermann Hirzel

Fecit Franz von Bayros

druck brachte. Man muss sich weder den Befürwortern noch den Kritikern des „ästhe-tischen“ Buches anschließen, um zu verstehen, wie wichtig d’Annunzios Rolle bei der Wiederbelebung des schönen Buches war.“

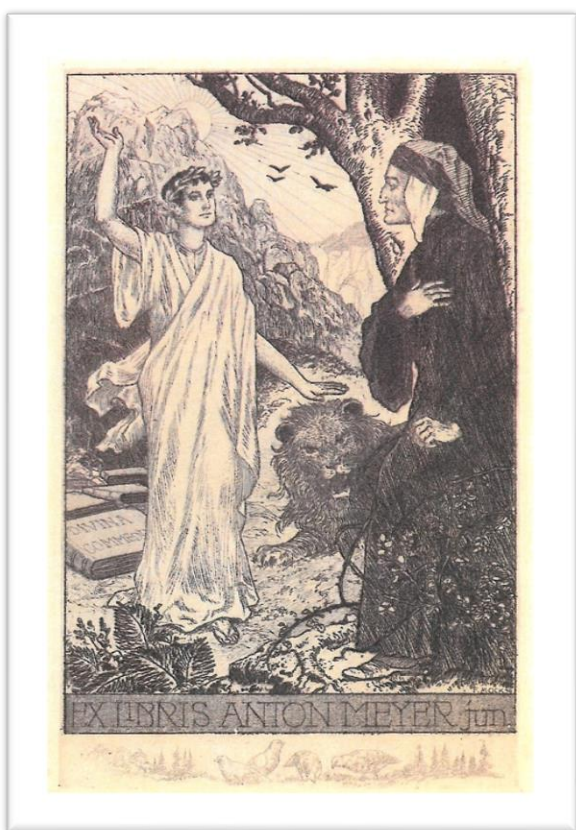
Here are the introductory words of Vito Salierno's text:

"Gabriele D'Annunzio and the Bookplate.

Gabriele D'Annunzio's first artistic experiences were not poetic, but rather painterly. At fifteen, in 1878, he drew, painted, and created watercolors; he was interested in music and composed poems. He did what all young artists do before they find their path.

In his writings, he recalled his acquaintance with Ichetti, the hours spent in landscape painting classes, and the time he devoted to an oil painting in a letter to Lalla dated May 4, 1881.

D'Annunzio became neither a painter nor a musician, although his sensitivity allowed him to be both. Countless references to works of art—paintings, statues, architectural works—are found throughout all his writings. Despite the numerous interpretive and historiographical annotations, they do not help us understand art; on the contrary: The Engaging with art and his writings helps us understand Gabriele d’Annunzio. One could add that the climate of those years between the 19th and 20th centuries made this role seem uncertain; d’Annunzio and the painters of that time, like society itself, were searching for their identity. Hence the conflicts and inconsistent impulses for the visual arts, which d’Annunzio best expressed in page layout. One need not align oneself with either the proponents or the critics of the “aesthetic” book to understand how important d’Annunzio’s role was in the revival of the beautiful book.

Fecit Fritz Mock

Fecit Emil Anner

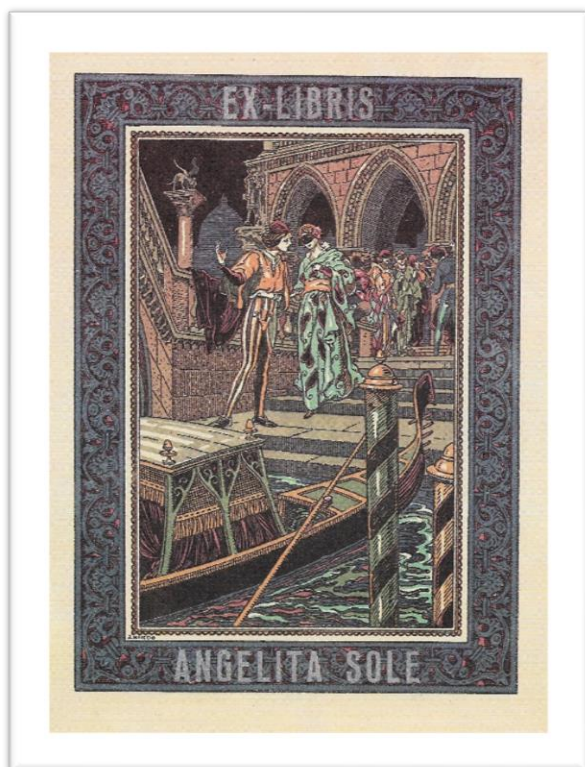
Voici les mots introductifs du texte de Vito Salierno :

« Gabriele D'Annunzio et l'ex-libris.

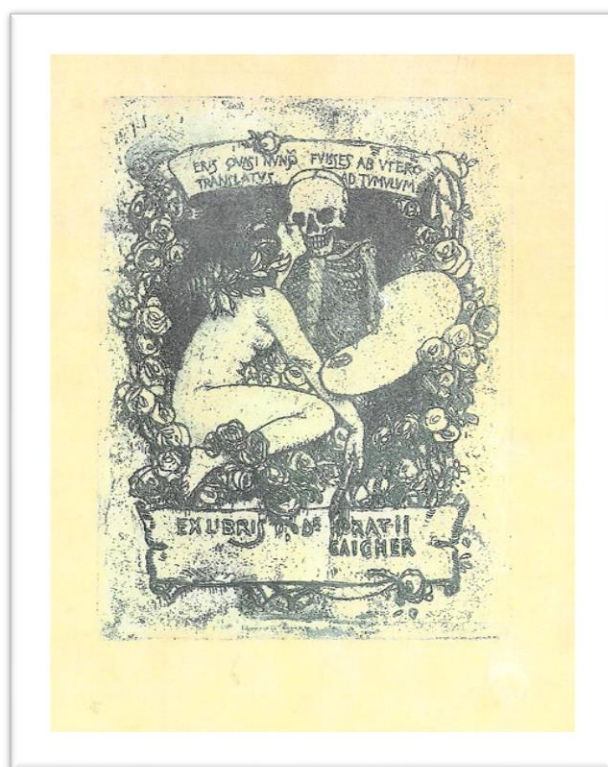
Les premières expériences artistiques de Gabriele D'Annunzio ne furent pas poétiques, mais picturales. À quinze ans, en 1878, il dessinait, peignait et réalisait des aquarelles ; il s'intéressait à la musique et composait des poèmes. Il fit ce que font tous les jeunes artistes avant de trouver leur voie.

Dans ses écrits, il évoque sa rencontre avec Ichetti, les heures passées aux cours de peinture de paysage et le temps consacré à une peinture à l'huile, comme en témoigne une lettre à Lalla datée du 4 mai 1881.

D'Annunzio ne devint ni peintre ni musicien, bien que sa sensibilité lui eût permis d'être les deux. On trouve d'innombrables références à des œuvres d'art – peintures, statues, œuvres architecturales – dans tous ses écrits. Malgré les nombreuses annotations interprétatives et historiographiques, elles ne nous aident pas à comprendre l'art ; au contraire : c'est l'étude de l'art et de ses écrits qui nous permet de le comprendre. » Gabriele d'Annunzio. On pourrait ajouter que le contexte de cette période charnière entre le XIXe et le XXe siècle rendait ce rôle incertain ; d'Annunzio et les peintres de son époque, à l'instar de la société elle-même, étaient en quête d'identité. D'où les conflits et les aspirations contradictoires des arts visuels, que d'Annunzio a su exprimer avec brio dans la mise en page. Il n'est pas nécessaire de se ranger du côté des partisans ou des détracteurs du livre « esthétique » pour comprendre l'importance du rôle de d'Annunzio dans la renaissance du beau livre. »

Fecit José Triado Mayol

Fecit Horatio Gaigher

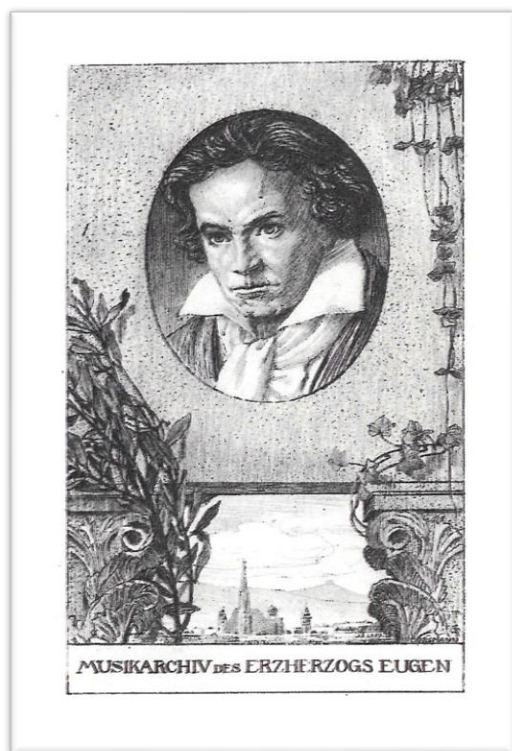
Iconografía dell'Ex Libris nel 1° Novecento / Ikonographie des Ex Libris im 20. Jahrhundert / Iconography of the Ex Libris in the 1900s / Iconographie de l'ex-libris au début du XXe siècle :

Mathilde Ade / Emil Anner / Arnaldo Badodi / Alfredo Baruffi / Hans Bastanier / Otto Hans Beier / Sara Eugenia Blake / Anton Blöchlinger / Ramon Borrell / Bruno Bramanti / Hans Emil Braun-Kirchberg / Sergio Burzi / Attilio Cavallini / Alfred Cossmann / Bruno Da Osimo / Alexandre De Riquer / Raul Dal Molin Ferenzona / Erhard Amadeus Dier / Bievenuto Disetori / Luis Garcia Falgas / Michel Fingesten / Vitezslav Fleissig / Alberto Helios Gagliardo / Horatio Gaigher / Willy Geiger / Fritz Gils / Walter Helfenbein / Ludwig Hesshaimer / Hermann Hirzel / Georg Jilovsky / Max Kislinger / Max Klinger / Frantisek Kobliha / Stanislav Kulhanek / Robert Langbein / Valentin Le Campion / Ephram Moses Lilien / Siegmund Lipinski / Alberto Martini / Fritz Mock / Jean Morisot / Reinhold Nagele / Martin E. Phillip / Georg Rabinovich / Armand Rassenfosse / Rose Reinhold / Joaquim Renart / Antonio Rubino / Alfred Soder / Ferdinand Staeger / Walter Steinecke / Conrad Strasser / Emiele Tielemans / Louis Titz / Joaquim Triado Mayol / Josef Vachal / Endre Vadasz / Enrico Vannuccini / Hans Volkert / Franz von Bayros.

Aquí están las palabras introductorias del texto de Vito Salierno:

"Gabriele D'Annunzio y el Ex libris".

Las primeras experiencias artísticas de Gabriele D'Annunzio no fueron poéticas, sino pictóricas. A los quince años, en 1878, dibujó, pintó y realizó acuarelas; se interesó por la mu-

Fecit Alfred Cossmann

Fecit Ludwig Hesshaimer

sica y compuso poemas. Hizo lo que hacen todos los artistas jóvenes antes de encontrar su camino.

En sus escritos, recordó su relación con Ichetti, las horas dedicadas a las clases de pintura de paisajes y el tiempo que dedicó a un óleo, como le escribió a Lalla el 4 de mayo de 1881.

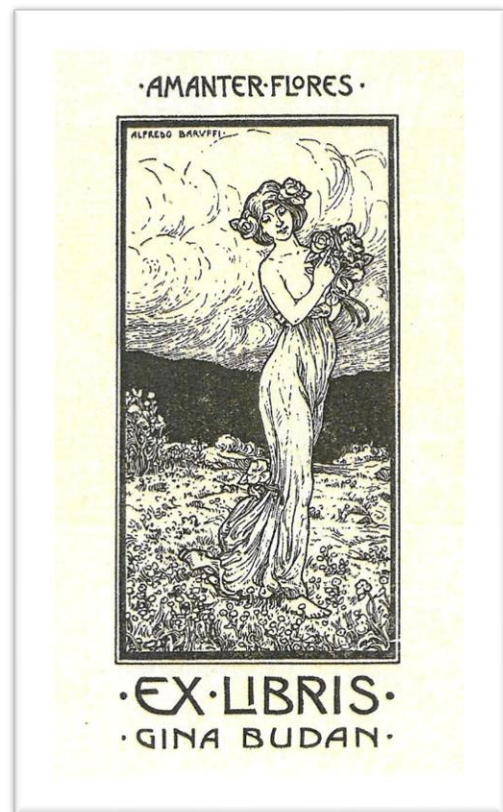
D'Annunzio no llegó a ser pintor ni músico, aunque su sensibilidad le permitió ser ambas cosas. Innumerables referencias a obras de arte —pinturas, estatuas, obras arquitectónicas— se encuentran en todos sus escritos. A pesar de las numerosas notas interpretativas e historiográficas, no nos ayudan a comprender el arte; en el... Al contrario: Interactuar con el arte y sus escritos nos ayuda a comprender... Gabriele d'Annunzio. Cabe añadir que el clima de aquellos años, entre los siglos XIX y XX, hacía que este papel pareciera incierto; d'Annunzio y los pintores de la época, como la sociedad misma, buscaban su identidad. De ahí los conflictos y los impulsos inconsistentes hacia las artes visuales, que d'Annunzio expresó mejor en la maquetación. No es necesario alinearse ni con los defensores ni con los críticos del libro «estético» para comprender la importancia del papel de d'Annunzio en el resurgimiento del libro bello.

Oto słowa wstępne tekstu Vito Salierno:
„Gabriele D'Annunzio i ekslibris”.

Pierwsze doświadczenia artystyczne Gabriela D'Annunzia nie były poetyckie, lecz raczej malarskie. W wieku piętnastu lat, w 1878 roku, rysował, malował i malował akwarelami; interesował się muzyką i komponował wiersze. Robił to, co robią wszyscy młodzi artyści, zanim znajdą swoją drogę.

Fecit Sigismondo Lipinsky

Fecit Alfredo Baruffi

W swoich pismach wspominał znajomość z Ichettim, godziny spędzone na lekcjach malarstwa pejzażowego i czas poświęcony malowaniu olejem, jak napisał do Lalli 4 maja 1881 roku.

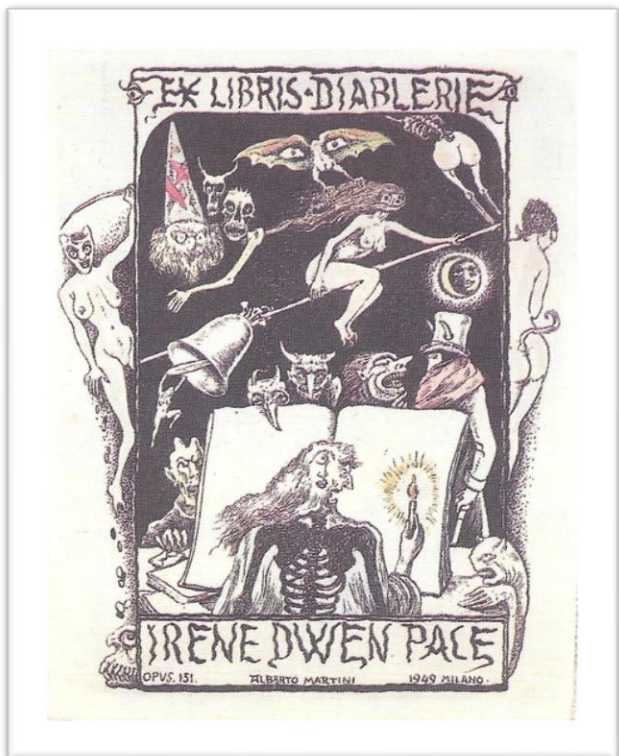
D'Annunzio nie został ani malarzem, ani muzykiem, choć jego wrażliwość pozwalała mu być jednym i drugim. Niezliczone odniesienia do dzieł sztuki – obrazów, rzeźb, dzieł architektonicznych – można odnaleźć we wszystkich jego pismach. Pomimo licznych uwag interpretacyjnych i historiograficznych, nie pomagają one nam zrozumieć sztuki; w „O Przeciwnie: obcowanie ze sztuką i jego pismami pomaga nam zrozumieć Gabriele d’Annunzia. Można dodać, że klimat tamtych lat, między XIX a XX wiekiem, sprawiał, że rola ta wydawała się niepewna; d’Annunzio i malarze tamtych czasów, podobnie jak samo społeczeństwo, poszukiwali swojej tożsamości. Stąd konflikty i niespójne impulsy dla sztuk wizualnych, które d’Annunzio najlepiej wyraził w układzie strony. Nie trzeba utożsamiać się ani ze zwolennikami, ani z krytykami książki „estetycznej”, aby zrozumieć, jak ważna była rola d’Annunzia w odrodzeniu piękna książki.

Ось вступні слова тексту Віто Сальєрно:
«Габрієле Д'Аннунціо та екслібрис».

Перші мистецькі досліді Габрієле Д'Аннунціо були не поетичними, а радше живописними. У п'ятнадцять років, у 1878 році, він малював, малював картинами та

Fecit Ephraim Moses Lilien

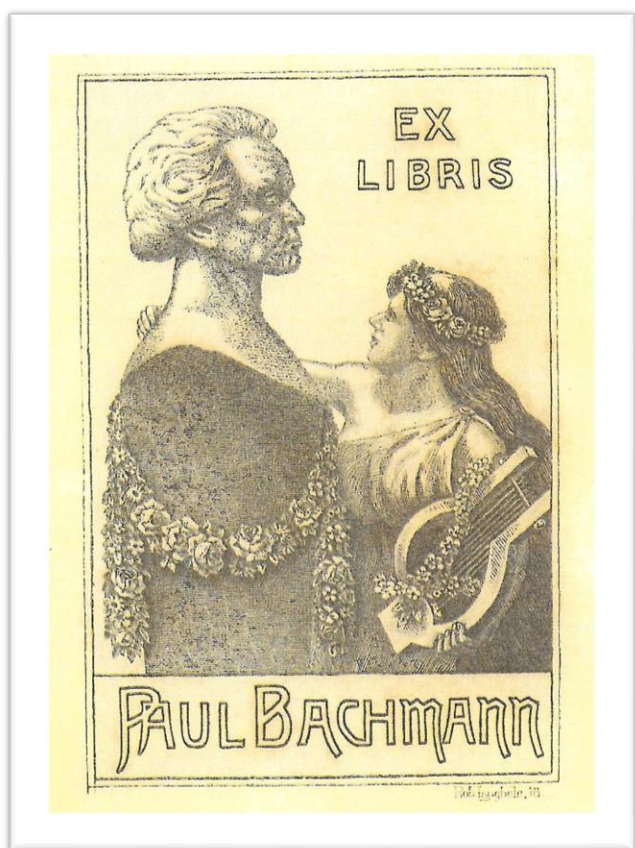

Fecit Alberto Martini

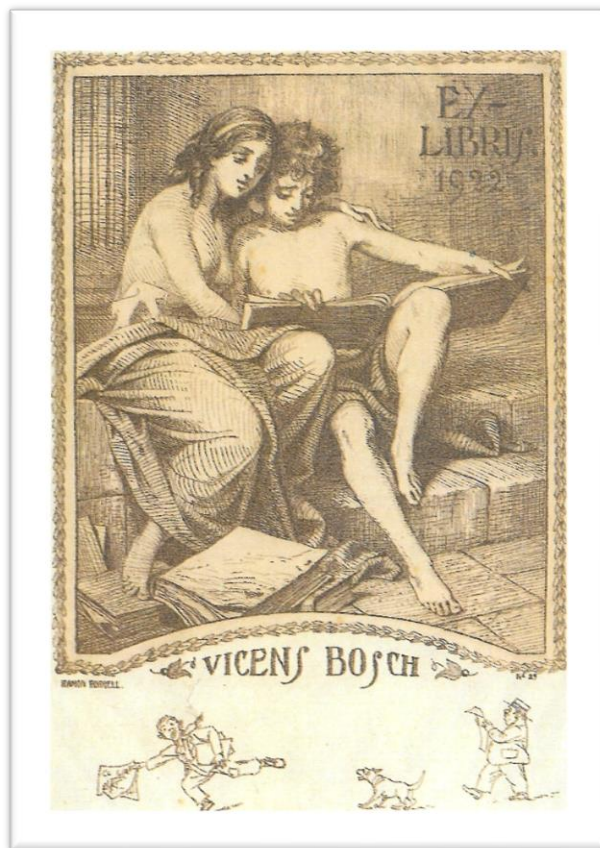
займався аквареллю; він цікавився музикою та складав вірші. Він робив те, що роблять усі молоді художники, перш ніж знайти свій шлях.

У своїх творах він згадував знайомство з Ікетті, години, проведені на уроках пейзажного живопису, та час, який він присвячував олійній картині, як він писав Лаллі 4 травня 1881 року.

Д'Аннунціо не став ні художником, ні музикантом, хоча його чутливість дозволяла йому бути і тим, і іншим. Незліченні посилання на твори мистецтва — картини, статуї, архітектурні роботи — зустрічаються в усіх його творах. Незважаючи на численні інтерпретаційні та історіографічні примітки, вони не допомагають нам зрозуміти мистецтво; навпаки: спілкування з мистецтвом та його творами допомагає нам зрозуміти Габріеле. д'Аннунціо. Можна додати, що клімат тих років між 19-м і 20-м століттями робив цю роль невизначеною; д'Аннунціо та художники того часу, як і саме суспільство, шукали свою ідентичність. Звідси конфлікти та суперечливі імпульси до образотворчого мистецтва, які д'Аннунціо найкраще виразив у макетуванні сторінок. Не потрібно приєднуватися ні до прихильників, ні до критиків «естетичної» книги, щоб зрозуміти, наскільки важливою була роль д'Аннунціо у відродженні прекрасної книги.

Fecit Robert Langbein

Fecit Ramon Borrell

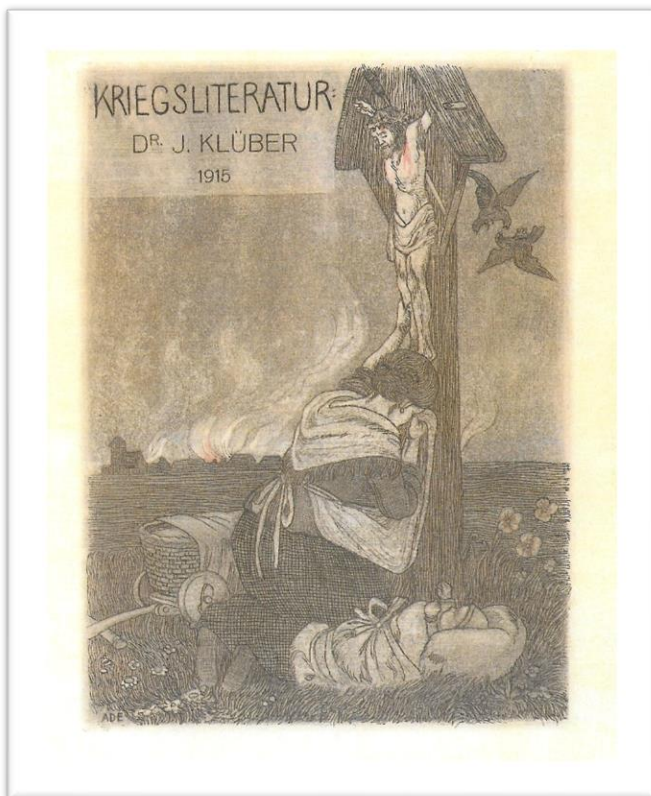
以下是維托·薩列爾諾文章的引言：

「加布里埃萊·鄧南遮與藏書票。

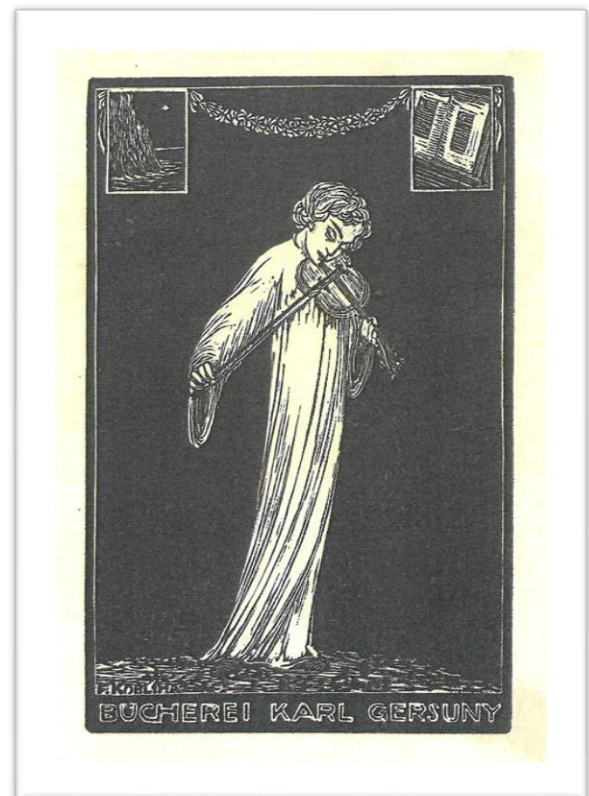
加布里埃萊·鄧南遮最初的藝術體驗並非詩歌，而是繪畫。 1878年，15歲的他開始素描、油畫和水彩畫；他對音樂有興趣，並創作詩歌。他像所有年輕藝術家一樣，在找到自己的道路之前，都會經歷這些階段。

在他的作品中，他回憶起與伊凱蒂的相識，回憶起在風景畫課上度過的時光，以及他投入到油畫創作中的時間，正如他在1881年5月4日寫給拉拉的信中所述。

鄧南遮最終既沒有成為畫家，也沒有成為音樂家，儘管他的敏銳感知力使他能夠兼具兩者。在他的所有作品中，都充斥著對藝術作品——繪畫、雕塑、建築作品——的無數提及。儘管有大量的闡釋和史學註釋，但它們並沒有幫助我們理解藝術；相反：欣賞藝術作品並研讀加布里埃萊·鄧南遮的著作，有助於我們理解他。此外，19世紀末20世紀初的社會氛圍也使得鄧南遮的角色顯得撲朔迷離；他和當時的畫家們，如同整個社會一樣，都在尋求自身的定位。因此，視覺藝術領域出現了衝突和矛盾的傾向，而鄧南遮最能體現這一點的，便是他對版面設計的精妙運用。我們無需認同「唯美主義」書籍的擁護

Fecit Mathilde Ade

Fecit Frantisek Kobliha

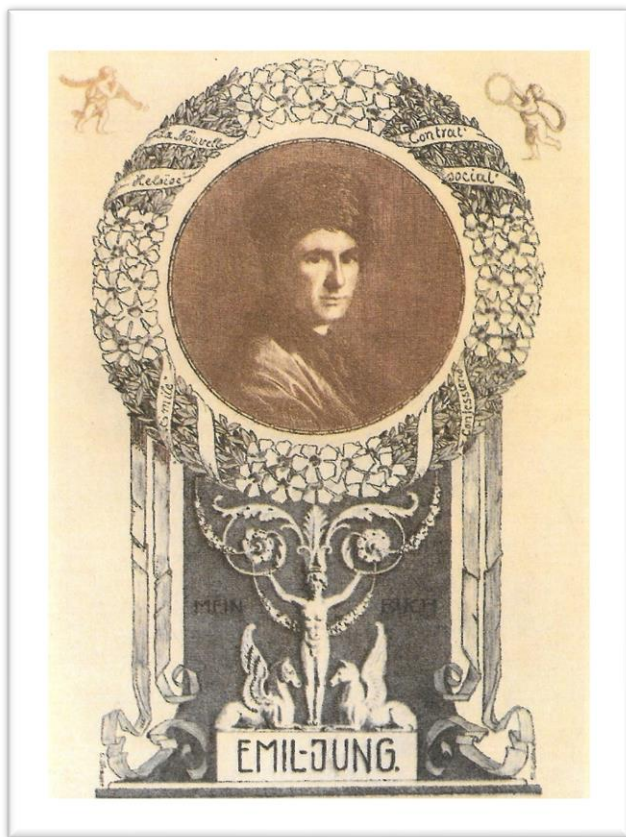
ヴィト・サリエルノの序文には、こうあります。

「ガブリエーレ・ダンヌンツィオと蔵書票」

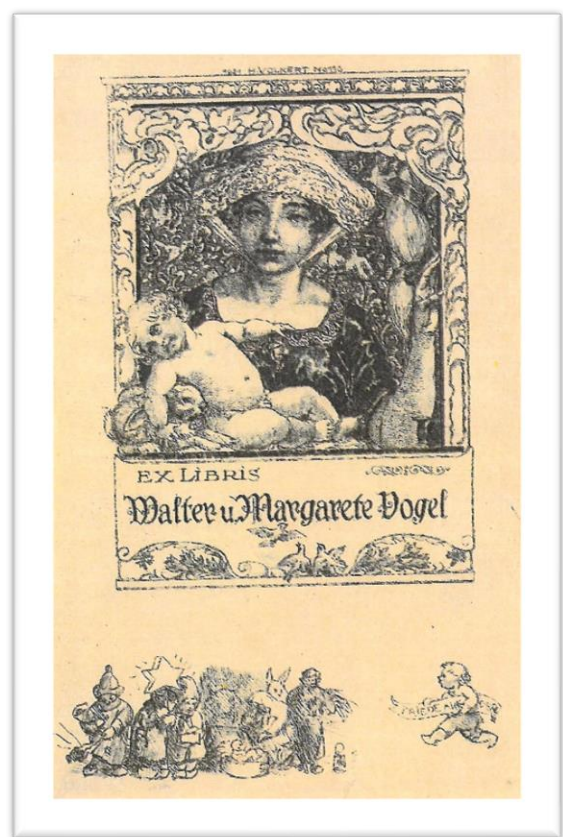
ガブリエーレ・ダンヌンツィオの最初の芸術体験は、詩的なものではなく、むしろ絵画的なものでした。1878年、15歳になった彼は、デッサンや絵画、水彩画に取り組みました。音楽にも興味を持ち、詩も作りました。若い芸術家が自分の道を見つける前に必ずやること、それは彼も同じでした。

1881年5月4日にララに宛てた手紙の中で、彼は著作の中で、イケッティとの出会い、風景画の授業で過ごした時間、そして油絵に捧げた時間を回想しています。

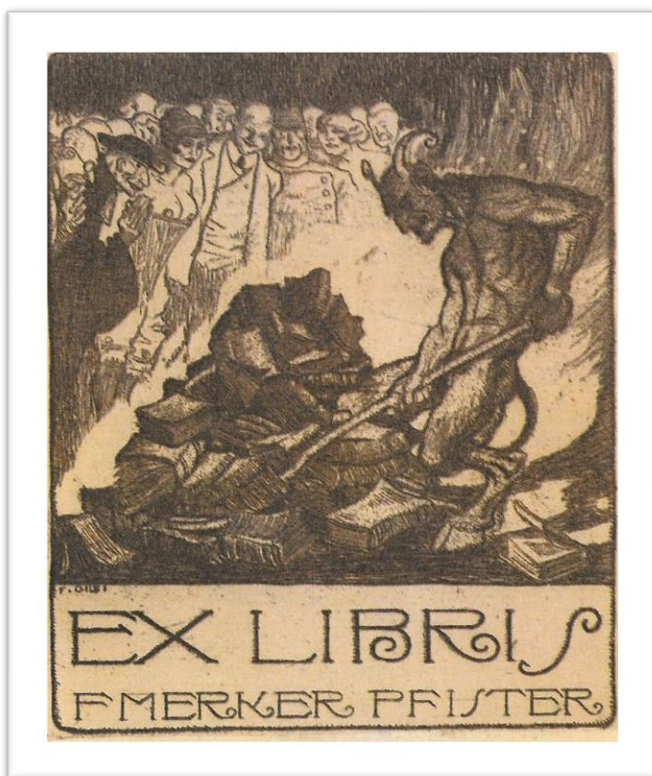
ダンヌンツィオは画家にも音楽家にもなりませんでした。その感受性によって両方を担うことができました。彼の著作には、絵画、彫像、建築物など、数え切れないほどの芸術作品への言及が見られます。数多くの解釈や歴史学的な注釈はありますが、それらは芸術を理解する助けにはなりません。『オン・ザ・アート・オブ・アート』では、むしろその逆です。芸術と彼の著作に触れることで、ガブリエーレ・ダンヌンツィオを理解する助けとなります。19世紀から20世紀にかけての時代は、ダンヌンツィオの役割を不確かなものにしていたと言えるでしょう。当時の社会と同様に、ダンヌンツィオと画家たちは自らのアイデンティティを模索していました。だからこそ、視覚芸術への葛藤や矛盾した衝動が生まれ、ダンヌンツィオはそれをページレイアウトに最もよく表現したのです。「美的」な本の復活において、ダンヌンツィオがいかに重要な役割を果たしたかを理解するために、「美的」な本の支持者や批判者に同調する必要はありません。

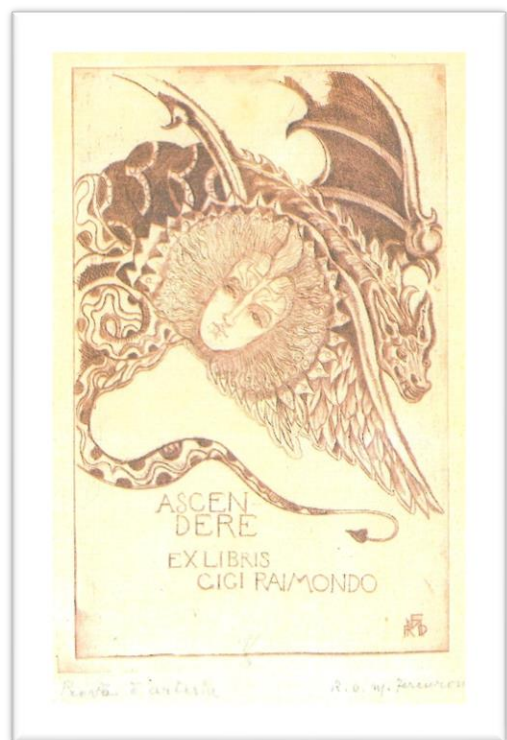
Fecit Conrad Strasser

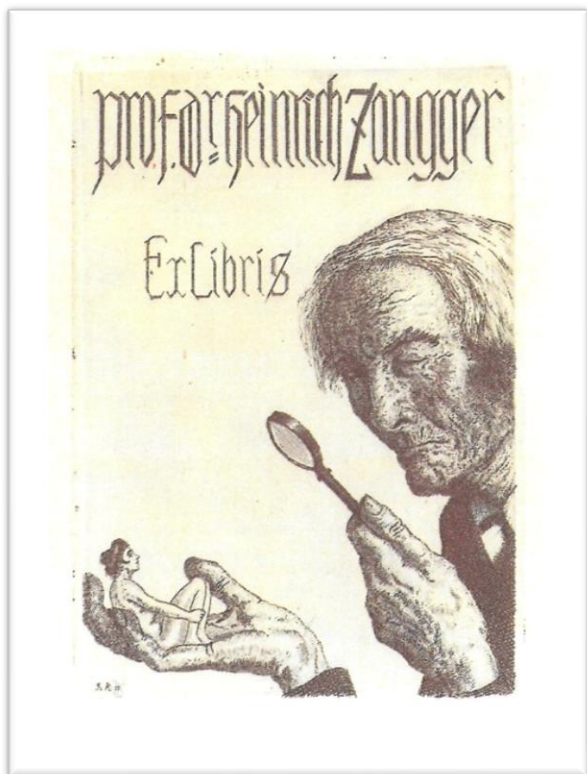
Fecit Hans Volkert

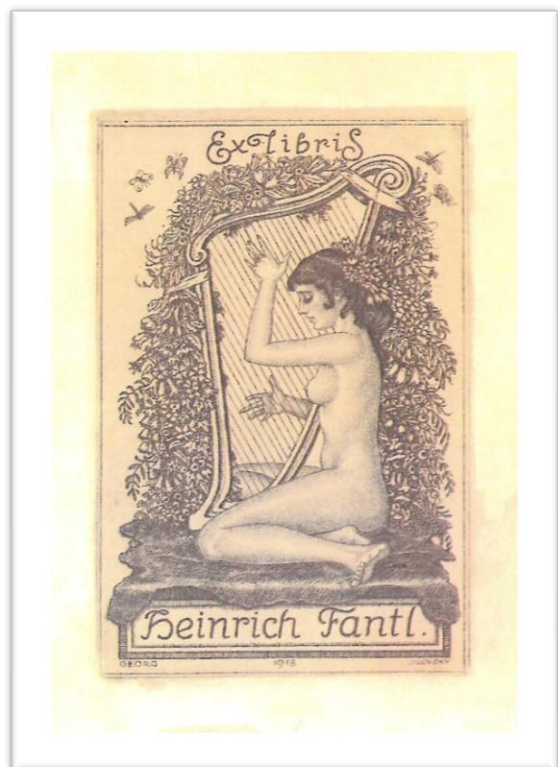
Fecit Fritz Gils

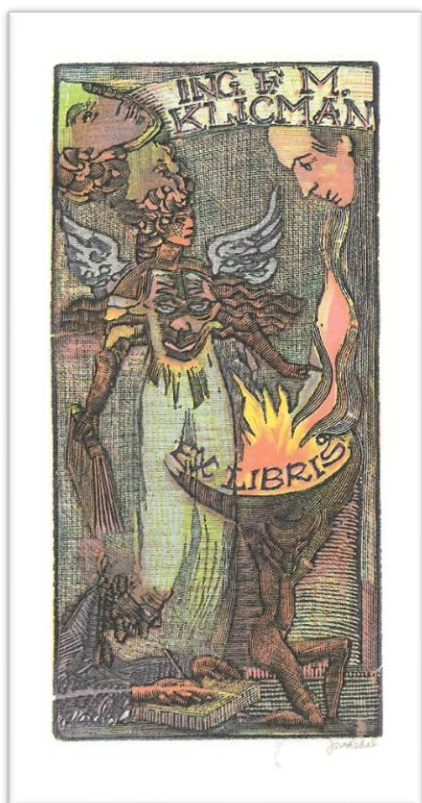
Fecit Raul Dal Molin

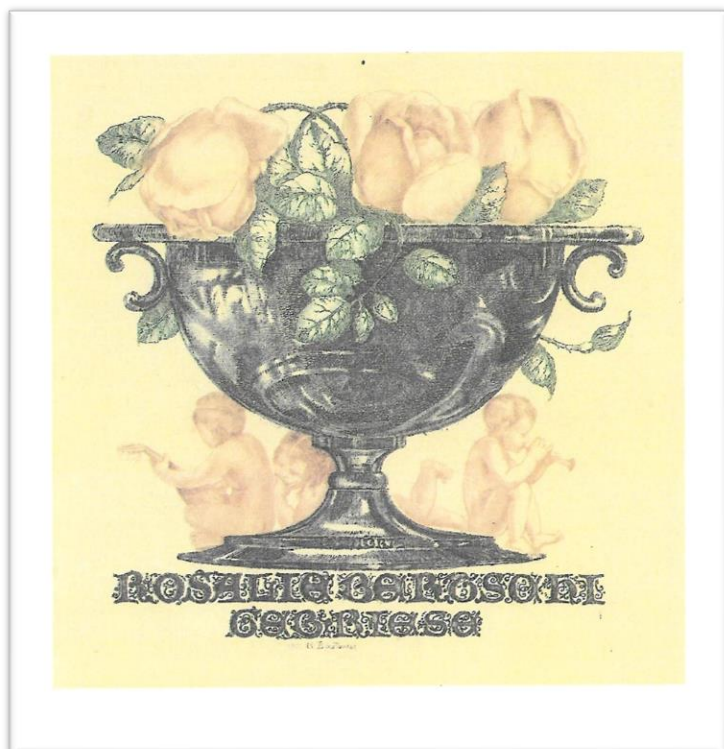
Fecit Gregor Rabinovitch

Fecit Gregor Jilovsky

Fecit Josef Vachal

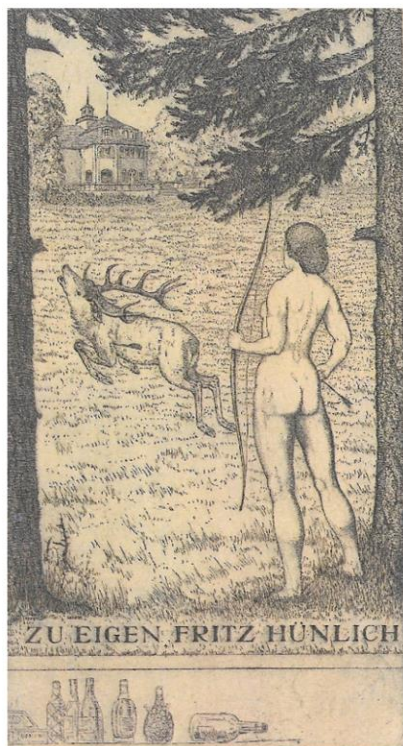
Fecit Hanns Bastanier

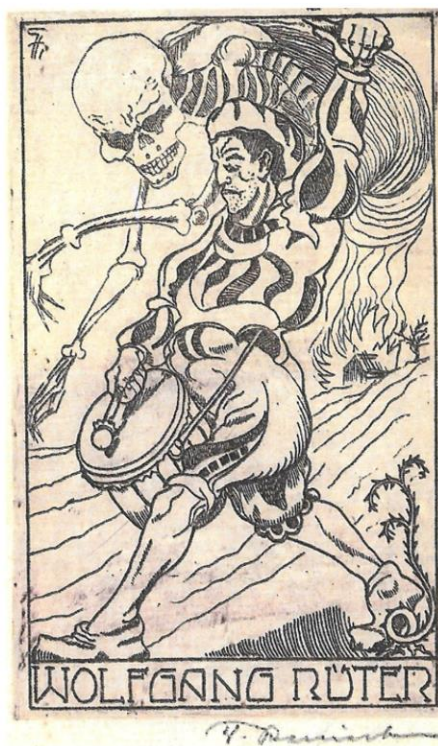
Fecit Stanislaw Kulhanek

Fecit Hans-Emil Braun-Kirchberg

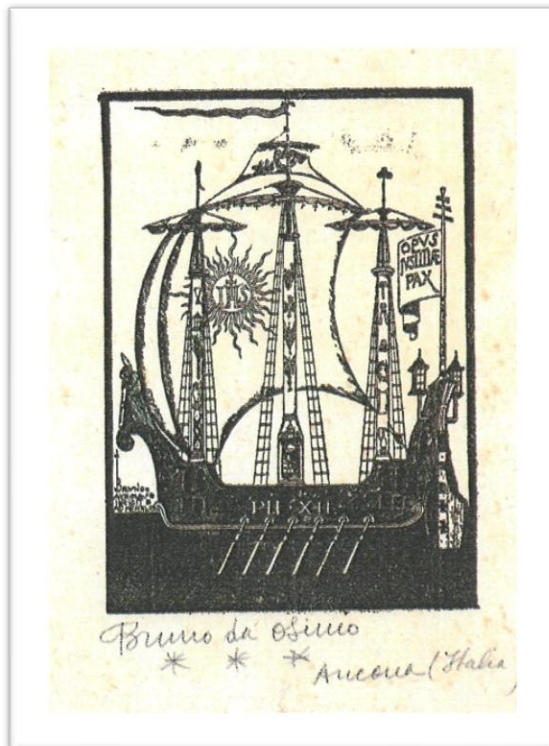
Fecit Martin E. Filipp

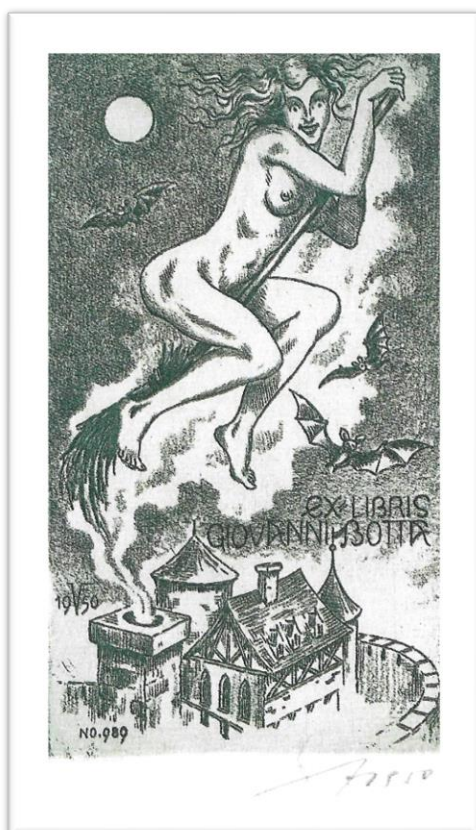
Fecit Walter Steinecke

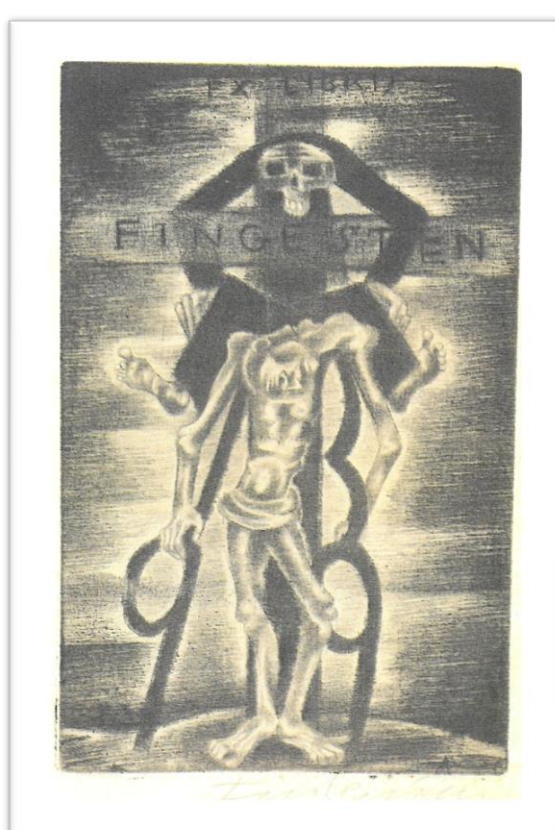
Fecit Attilio Cavallini

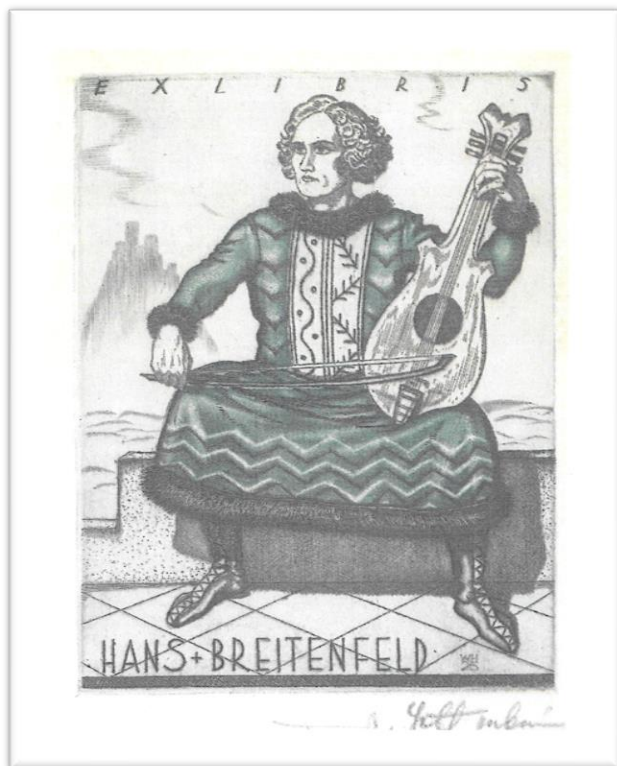
Fecit Bruno Marsili

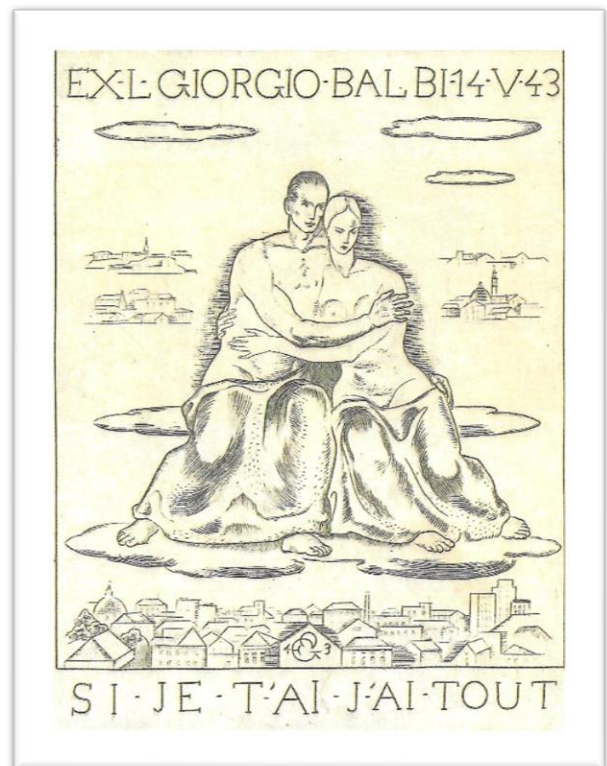
Fecit Vitezslav Fleissig

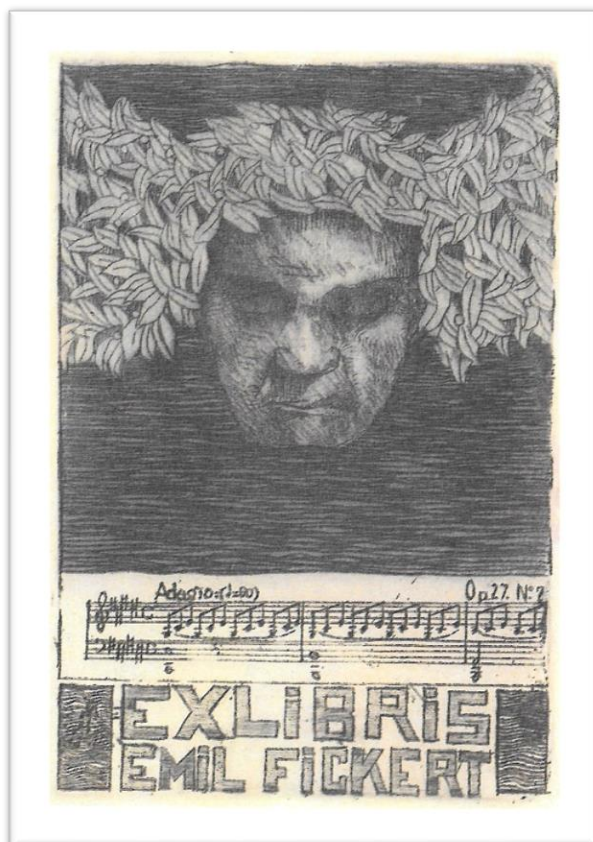
Fecit Michel Fingesten

Fecit Walter Helfenbein

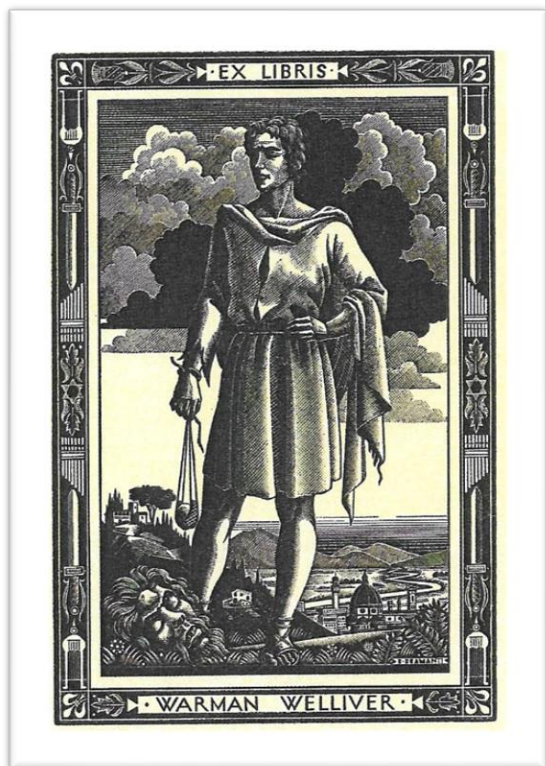
Fecit Alberto Helios Gagliardo

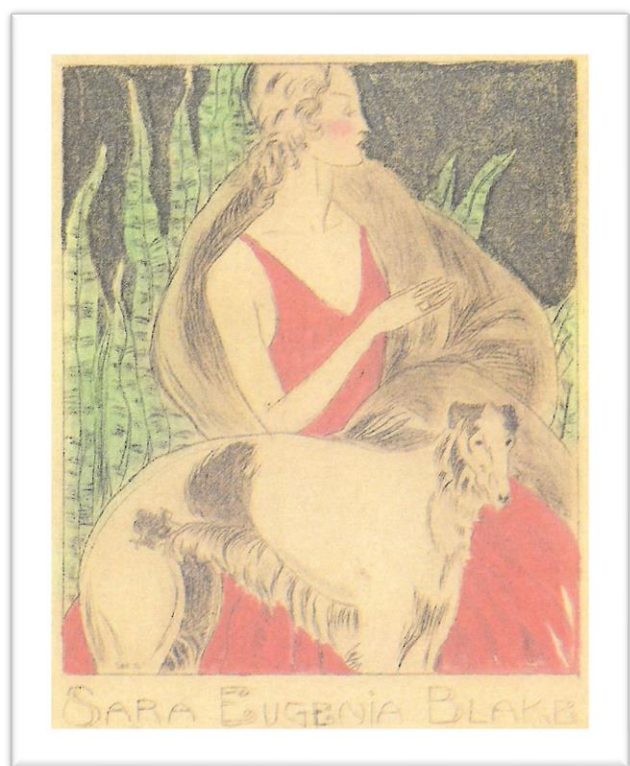
Fecit Rose Reinhold (atypisk!?)

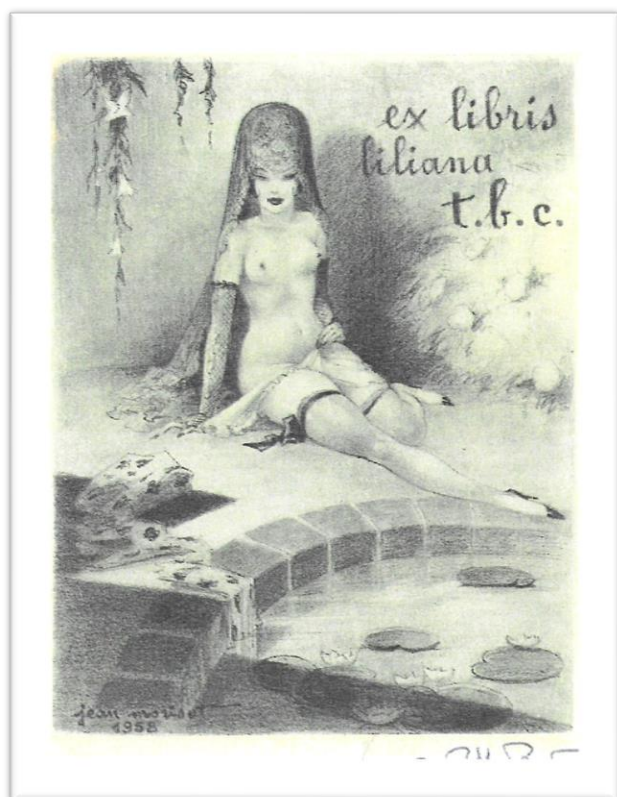
Fecit Max Kislinger

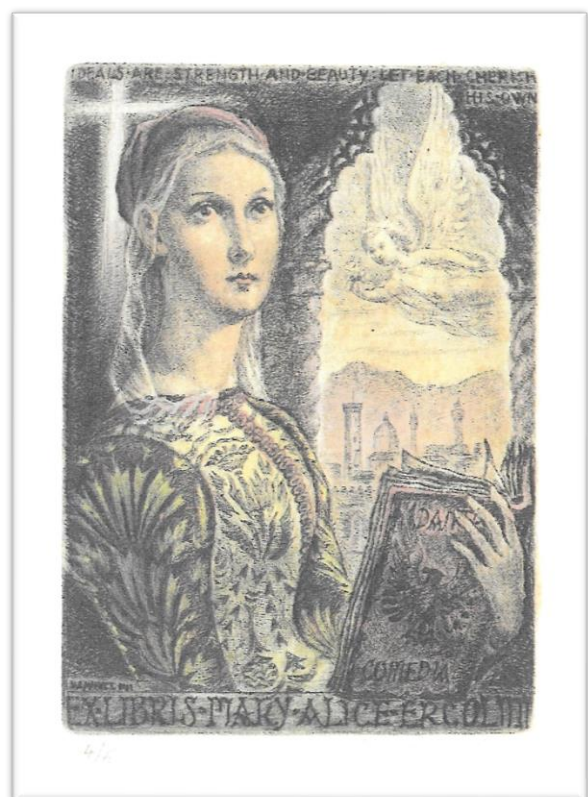
Fecit Bruno Bramanti

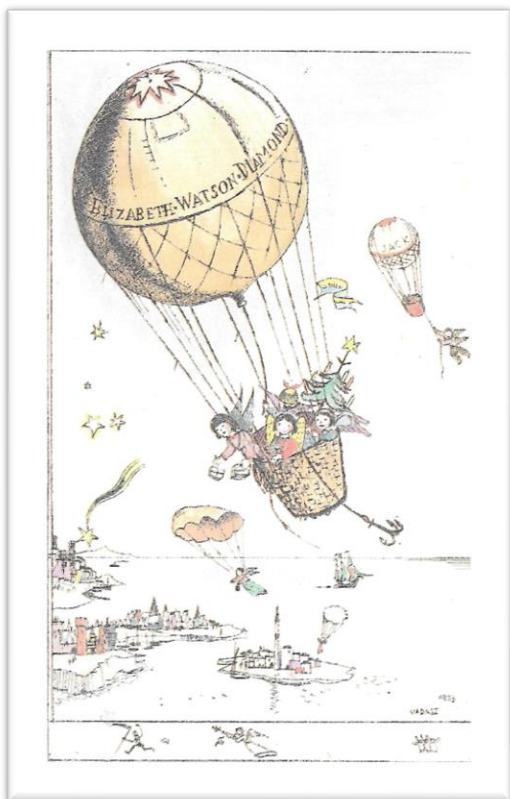
Fecit Sara Eugenia Blake

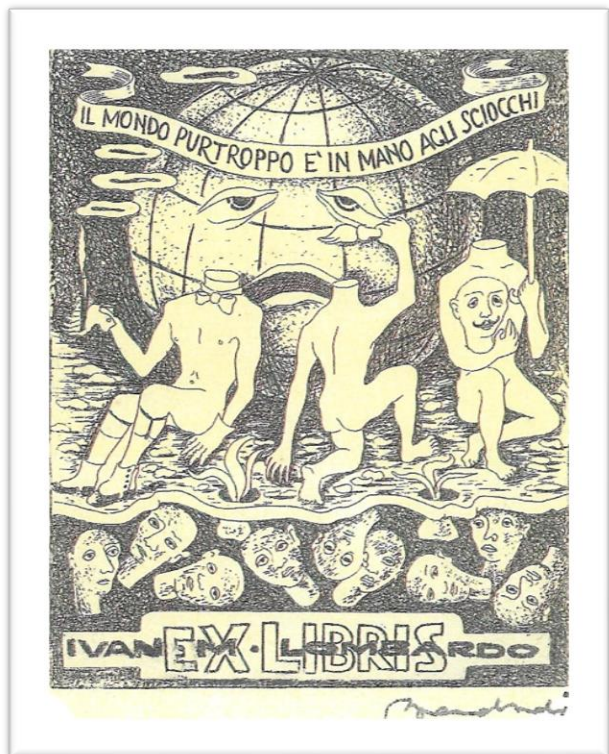
Fecit Jean Morisot

Fecit Enrico Vannucini

Fecit Endre Vadasz

Fecit Arnaldo Badoni

Dominic Winter Auctions will have bookplates in their sale on 28 January 2026. Mostly Continental European, there is the fourth and final part of Jim Shurmer's collection plus a wealth of material that accountant and property manager Gordon Peter Smith (1932-2021) of Carlisle passed to his ex-son-in-law. You perhaps remember Gordon as a keen collector who was a well-known participant at international ex-libris meetings. He commissioned many bookplates for himself, used also for sale & exchange. Particular interests were famous people and erotic ex-libris, notably the work of Mark Severin. Much of Gordon's collection was sold piecemeal by him towards the end of his life, the residue passing to a collector-friend in Germany. Particular highlights in the upcoming sale are 200 Mark Severin ex-libris and a remarkable set of Gordon's personal ex-libris, mounted in two substantial portfolios. There will be a reminder in this newsletter once full details appear online, about two weeks before the sale.

Information from Anthony Pincott

Dominic Winter Auctions versteigert am 28. Januar 2026 Exlibris. Die Sammlung, die größtenteils aus Kontinentaleuropa stammt, umfasst den vierten und letzten Teil der Sammlung von Jim Shurmer sowie eine Fülle von Material, das der Buchhalter und Immobilienverwalter Gordon Peter Smith (1932–2021) aus Carlisle seinem ehemaligen Schwiegersohn vermachte. Sie erinnern sich vielleicht an Gordon als passionierten Sammler und bekannten Teilnehmer internationaler Exlibris-Treffen. Er gab zahlreiche Exlibris für sich selbst in Auftrag, die er auch zum Verkauf und Tausch anbot. Sein besonderes Interesse galt berühmten Persönlichkeiten und erotischen Exlibris, insbesondere den Werken von Mark Severin. Einen Großteil seiner Sammlung verkaufte Gordon gegen Ende seines Lebens nach und nach; der Rest ging an einen befreundeten Sammler in Deutschland. Zu den Höhepunkten der bevorstehenden Auktion zählen 200 Exlibris von Mark Severin und eine bemerkenswerte Sammlung von Gordons persönlichen Exlibris, präsentiert in zwei umfangreichen Mappen. Etwa zwei Wochen vor der Auktion werden wir Sie in diesem Newsletter daran erinnern, sobald alle Details online verfügbar sind.

Information von Anthony Pincott

Mariana Myroshnychenko

Ukraine for ever

Worldwide! – also Gaza

Fecit Stanislav Hlinovsky, CZ, 1972

FISAE Newsletter

© Klaus Rödel, Nordre Skanse 6, DK 9900 Frederikshavn, ☎ +45 2178 8992 ▪ E-mail: klaus@roedel.dk